

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne.

Stane na leto: K 10.—

1/2 leta . . . „ 5.—

1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanejo . . . 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vsia. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naš boj v Gorici.

Hud boj za svoje pravice moramo biti Slovenci v Gorici in biti ga bomo morali najbrže še precej časa, ker smo še daleč proč od pravic. Na magistratu vladajo ljudje, ki nimajo smisla za pravice Slovencev, ki nas zatirajo in bi nas rajše danes kot jutri palmili iz Gorice, najrajše pa čez noč poitalijančili, da bi postala Gorica res enkrat italijanska. Davke moramo plačevati tako kakor Italijani, ali plačujemo jih v njihovo korist, šole gradijo z našim denarjem, mi nimamo nič. Brezpravni smo in letos se je dogodil nečuten škandal, da so prišli Nemci v mestni zastop, torej tuji, samo da niso mogli v ta zastop Slovenci. Tako se nam godi v ravnopravni državi! Gledé na take razmere je umevno, da je naš boj hud, ali dostojen je, vidno je na tem boju, da trpimo in se borimo za svoje pravice. Italijanskemu »Corrieru« pa ta naš boj prav nič ne ugaša, **najboljše znamenje, da je naš boj pošten, da je naš boj edino pravi!** »La guerra indecente«, »calunnie« — to se ponavlja v člankih v »Corrieru«, to prežvekuje v vsaki svoji številki, ne doprinese pa nikdar dokazov, da je naš boj res indecenten, da res obrekujemo. Pozvali smo že imenovan list in pozvali smo župana Bombiča, naj dokáže ta svoje trditve pa oba molčita o dokazih, kričita pa še dalje: una guerra indecente, calunnie, calunnie! Tako se ne borijo **može**, kakor se borita Bombič in »Corriere«! Mož, ki je napaden in se mu dela krivica, ne bo samo kričal, ampak do dejstvi pobije trditve nasprotnika. Ne tako naši italijanski gospodje, ki kričijo, da se jim dela krivica. **Je pač vse res, kar navajamo v svojem boju.** Na kakovosti boja so oni krivi. Čim večje so njihove pregrehe, čim večje naše krivice, toliko hujši odpor, toliko ostrejši boj. To je umevno, to je naravno. **Kdor trpi krivico in se ne brani, ta je zapisan smrti. Mi Slovenci v Gorici pa nočemo umreti, marveč hočemo živeti.** Naj se le spriznani s to mislijo »Corriere« in ona italijanska gospoda, ki stojijo za njim in po tem naj uravna svoj boj, po tem naj uravna mestno upravo to je: malo pravice in poštenosti do Slovencev naj se naučijo, pa bodo

videli, kako se spremeni tudi naš boj proti njim. Dokler pa bodo mogoče take sleparije kakor one pri ljudskem štetju, dokler bomo mi le plačevali pa nič dobivali — dotle pa bo vihral na naši strani boj brez pardona. Povdarjamo: **vedno pošten boj, oprt na resnico.**

Kako nepošten pa je boj Italijanov proti nam v mestnem svetu goriškem! Toliko potreb ima Goriško mesto, tako je zadolženo, da se mu bliža katastrofa, pa mestnim očetom ni mar za resno razmišljanje o mestnem gospodarstvu: namesto da bi se bil pripravil novi goriški mestni svet na resno delo v prid mesta in to pokazal že v prvi seji, je bila ta seja in istotako druga obilježena s skrajnim bojem proti Slovincem, prekipevajočim sovraštva do nas. To, to je »la guerra indecente«!

In sedaj bijejo indecenten boj proti našim narodnim prireditvam v Goriškem mestu! Mi se nič ne menimo za njihove prireditve, samo to zahtevamo, da ob takih prilikah nas ne žalijo. To pač menda smemo zahtevati. Oni pa se zaletavajo v mestnem svetu in v svojih listih proti nedolžni Sokoški prireditvi ob Korsu blizu južnega kolodvora, torej že skoro izven mesta! Tam bo veselica društva »Balkan« v ponedeljek in sledila bo Sokolova prihodnja nedelja. Mi ne izzivamo nobenega in ne homo nobenega izzivali. Mi zahtevamo od oblasti, da se smemo prosto gibati v mestu, in zahtevamo od Italijanov, da nas pustijo lepo v miru, kakor jih mi puščamo v miru pri njihovih prireditvah.

Danes teden smo zapisali gledé na nasron Gorjana in Ušaja v mestnem svetu te-le besede: **»Tih in mirni hodite, laški gospodje, in vedite, da ako bi Vi nam prenečili kako našo prireditve v mestu, tudi Vi, gospodje Lahi, ne boste imeli nobene svoje prireditve več ne na Telovadnem trgu ne nikjer drugod!«**

Tako je! Pri tem ostanemo. »Corriere« je prevedel doslovno te naše besede in jih podal onim Italijanom, kateri jih še niso čitali v »Soči«. Prav je storil! Mi hočemo mir, mi hočemo, da se smemo prosto gibati v mestu — izzivali na ne homo nobenega. Mi smo mirni in spoštujemo mirnega dostojnega nasprotnika. **Izzvani pa se homo vedno znali braniti.** Če je našim Italijanom v Gorici res tako

pri srečanju italijanska dvatisočletna kultura, če so res tako prevzeti prave kulture, potem naj uravnajo po tej kulturi svoje postopanje proti nam in videli bodo, kako dobro bomo izhajali drug z drugim! **Ako bodo pa hodili po krivih potih napadanja Slovencev, potem bodo taki nepremišljeni čini topli njih same!** Tako je, tako bo v Gorici, dragi gospodje Italijani! Dve poti imate na izbero; krenite, kamor Vam drago!

Albanska duhovščina za Italijo.

Avstro-ogrski katoliški protektorat.

List »Die Zeit« na Dunaju je dobil iz Skadra in priobčil v nedeljo ta-le značilen dopis:

»Avstrija se krčevito trudi, da bi obdržala protektorat nad katoliško cerkvijo v Albaniji tudi pod novim režimom in bi trosila, kakor doslej, vsako leto en milijon ali pa še več za cerkve, za albanske škofo, duhovnike in ves klerikalni naraščaj, za uprave šol, bolnišnic in drugih dobrodelnih avstrijskih zavodov, nahajajoče se izključno v klerikalnih rokah. Sodili bi torej, da se duhovščina Albanije izkazuje Avstriji za to na kak način hvaležno ali da jej kaže vsaj eno prijaznost, kakor italijanski vladi, ki je pod cerkvenim prokletstvom, ki pa se razširja od dne do dne bolj na troške Avstrije. Temu pa ni tako. Zgodil se je te dni obžalovanja vreden dogodek, da sta se usmrtila dva vojaka, eden iz avstrijskega detašmá, jeden iz italijanskega, en avstrijski podčastnik in en italijanski poročnik. Pri Avstriji je bilo prepovedano od strani nadškofa, da bi ga spremljal kak duhovnik pri pogrebu, pri italijanskem poročniku pa je bilo čisto drugače. Popoldne, predno so truplo prepeljali v Italijo, se je vršila pogrebna svečanost, katere so se udeležili vsi vojaški oddelki s častniki in, čudno, tudi don Kotzi, tajnik nadškofa Skaderskega kot njegov zastopnik in več drugih duhovnikov. Ako dva storita isto, ni isto, to se pravi: ako se v Albaniji ustrelita en avstrijski in en italijanski vojak, more priti duhovnik, plačan z avstrijskim denarjem, seveda samo k pogrebu italijanskega vojaka.

Italijani imajo svojega vojaškega kaplana, istotako Avstrijci; ali je to potrebno, je drugo vprašanje, ampak tako pač je. Pred par tedni je umrl neki avstrijski vojak. Kakor povsodi, je imel tudi tu vojaški duhovnik blagosloviti truplo v cerkvi. Ali z avstrijskim denarjem plačani gospodje se niso hoteli udati, da bi avstrijski vojaški kaplan blagoslovil truplo avstrijskega vojaka v katedrali. Za tako dovoljenje, ki je pravzaprav samo po sebi umljivo, so se potrudili avstrijski generalni konzul, predstojnik vojaškega oddelka in vojaški kaplan pri nadškofu in pri župniku in kjer je bilo potreba, ali ni bilo mogoče doseči tega, da bi bil smel avstrijski duhovnik v katedrali, ki se baš popravlja na avstrijske stroške 200.000 K, blagosloviti truplo avstrijskega vojaka, marveč smel je samo spremiti truplo do cerkve in potem zunaj počakati, da je isto blagoslovil župnik, na to pa spremili na pokopališče. Nekaj dni na to, bilo je na Velikonočno nedeljo, je hotel italijanski duhovnik brati slovesno mašo za italijanske vojake v katedrali in, čudno, nobenih ovir ni bilo, smel je v cerkev in z njim ves italijanski vojaški oddelek k vojaški maši v katedrali v Skadru, sezidani z avstrijskim denarjem. Ako dva storita isto, ni isto, to se pravi: ako se hočejo poslužiti Avstriji in Italijani z avstrijskim denarjem sezidane, ohranjene in popravljene katedrale, sme v njo seveda samo italijanski duhovnik....

Treba je slišati italijanske kroge v Skadru, kaj pravijo o teh dogodkih in kako škodoželjnost kažejo radi zapostavljanja Avstrije od strani albanske duhovščine. Vprašali bi le čisto ponižno, kaj pravi k temu grof Berchtold, kaj klerikalni avstrijski krogi in kaj pravi Rim?

Le prebridka je resnica, da albanska duhovščina po večini škili v Italijo. Pa kako tudi naj bo drugače? Ves klerikalni naraščaj Albanije se vzgaja z avstrijskim denarjem ne le v italijanskem jeziku, marveč naravnost od Italijanov iz kraljestva. Italijanski jezuiti iz kraljestva nimajo le najvažnejših avstrijskih šol v Skadru z italijanskim učnim jezikom v svoji roki, marveč vzgajajo tudi vso duhovščino, na katero je Avstrija posebno navezana. Kaj takega more storiti le Avstrija. Ali bi bilo mogoče, da bi Nemčija na vročih tleh Al-

Mali listek.

Človeško, prečloveško, tako imenuje filozof Nietzsche svojo knjigo, v kateri je nakopičenih vse polno aforizmov, pisanih v duhovitem in briljantnem slogu. Vseh mogočih stvari se dotikajo ti aforizmi, vsak človek najde v njih misli, ki živo zadenejo njegovo notranjost. Blesteči esprit aforizmov pa nudi tudi najvzdelanejšemu inteligentnu zabavo, da si ne more želeči lepše. Zato prinašamo par teh aforizmov, da ne bo Nietzsche znan Slovincem le po težkem Zarathustri, temveč tudi tedaj, kadar v lahkem slogu razlaga človeške, prečloveške skrivnosti in posebnosti.

Molk, Silentium. O svojih prijateljih ne govori; drugače izblebeteš čustvo prijateljstva.

Samo delavne imej za prijatelje. — Lenih je svojim prijateljem nevaren, ker nima dovolj dela, govori o tem, kar delajo in ne delajo njegovi prijatelji, končno se vmešava in postane nadležen, zato si izberimo po pameti le delavne ljudi za prijatelje.

Kdaj je nevarnost največja. — Zlomimo si nogo redko tedaj, ko stopamo v življenju s težavo navzgor — temveč kadar si izbiramo lahka ugodna pota.

O ženskem duhu. — Duševna sila ženske se najlažje dokaže na ta način, da iz ljubezni do moža in njegovega duha žrtvuje svojega duha in da jej kljub temu, na njeni naravi prvotno tujem polju, kamor jo sili možko čutenje, takoj zraste drugi duh.

Smeh — izdajalec. — Kdaj in kako se smeji žena, to je znak njene naobrazbe: toda v zvoku smeha se razgali njena narava, pri zelo naobraženih ženskah morá celo zadnji neločljivi ostanek njih narave. — Zato reče oni, ki hoče izkusiti ljudi, s Horacom, toda iz raznih vzrokov: ridete puellae, smejite se dekleta.

Usmiljene ženske. — Klepetavo čustvovanje žensk nosi posteljo bolnika na javni trg.

Stud na resnici. — Žene so tako ustvarjene, da se jim studi vsaka resnica (z ozirom na moža, ljubezen, otroka, družbo, življenjski cilj) in da se skušajo maščevati nad vsakim, ki jim odpre oči.

Snažnost. — V otroku bi morali razvneti smisel za snažnost do skrajnosti: pozneje se dvigne v vedno novih spremembah, skoraj do vsake kreposti in končno se prikaže, kot kompenzacija vseh talentov, kot svetlobni plašč snažnosti, zmernosti, milosti, značajnosti — srečo seboj noseč in srečo razširjajoč.

Prav imeti pri dveh spolih. — Če priznamo ženi, da ima prav, potem si ne more odreči, da najprej triumfalno postavi nogo na tilnik premaganega, okusiti mora zmago: dočim se mož proti možu v takem slučaju navadno sramuje, da je imel prav. Zato pa je mož navajen na zmago, žena pa doživi ž njo izjemo.

Trditvi je varneje ko dokazovati. — Trditve unilva močnejše ko argument, vsaj pri večini ljudi; ker argument vzbudi nezaupanje. Zato skušajo ljudski govorniki zasigurati argumente svoje stranke s trditvami.

Kdaj so potrebni osli. — Množice se ne pripravijo preje do slava-klicev, dokler ne jezdiš na oslu v mesto.

Hvaljenemu. — Dokler te hvalijo, bo di le vedno uverjen, da še ne hodiš po

svojih lastnih potih, temveč po potih drugega.

Mojstra ljubiti. — Drugače ljubi pomočnik, drugače mojster mojstra.

Iz dežele ljudožrcev. — V samoti se sne posameznik samega sebe, v družbi ga požro ti številni. Sedaj voli.

Sočutje. — V pozlačeni nožnici sočutja tiči dostikrat bodalo zavisti.

Najodličnejša krepost. — V prvi dobi višjega človeštva velja hrabrost za najodličnejšo krepost, v drugi pravičnost, v tretji zmernost, v četrti modrost. V kateri dobi živimo? V kateri živiš ti?

Kaj je resnica? — **Melanchthon:** Često pridigujemo svojo vero, ko smo jo ravno izgubili in ko jo iščemo po vseh cestah — in takrat ne pridigujemo najslabše! — **Luther:** Danes govoriš resnico, ko angelj, o brat! — **Melanchthon:** Toda to je misel tvojih sovražnikov in oni uporabljajo izrek za tebe. — **Luther:** Potem je to bila laž iz zadnjice hudiča.

Že in še. — A: Nemška proza je še mlada: Goethe pravi, da je Wieland njen oče. B: Tako mlada in že tako grda! C:

zaške z nemškimi denarjem vzdrževala francoske jezuite za podučevanje mladine v francoskem jeziku? Ne moremo zahtevati od Italijanov iz kraljestva, da bodo delali avstrijsko politiko, ampak zahtevati smemo od naše vlade, da ne zaupa Italijanom iz kraljestva naših zunanjih interesov. —

Belokranjska železnica.

Z Dolnjskega, 25. maja.

Danes je bila torej srečno otvorjena proga dolnjskih železnic, ki vodi iz Novega mesta v Belokrajino in tje do Kolpe, oziroma do postaje Bubnjarci na hrvaški strani ter gre od Bubnjarcov dalje do Karlovca. S to železnico je Kranjska zvezana z južnim delom Hrvatske, z onim velikim svetom, ki meji na Adrijansko morje, Bosno in Dalmacijo. Iz Karlovca vodi železna cesta do Ogulina in do Reke in Trsta. Iz Karlovca je zvezan tudi Zagreb s tem delom Hrvatske. Menda še starejši ljudje doživijo, da bo železnica iz Karlovca vozila tudi v Dalmacijo, v Knin. —

»Dežela pripravi železnico in železnica napravi deželo«. Tako pravi angleški pregovor. Dolnjska je tako lep svet in tako plodovit, da bi se znali drugi narodi dosti dobro okoristiti s tem lepim plodovitim svetom. Ta svet preradi lahko mnogo ljudi, ker ima toliko travnikov, predobrih njiv, host in za sadje in trto ugodno zemljo in obnobje. Na tej zemlji bi se dalo pridobivati izredno mnogo kuretnine in jajc in prešičja reja bi vrgla Dolnjskem velikanske svote, ako bi gospodarili Dolnjski v zadrugah, ako bi zraven mlekarn imeli zadrugo za spečavanje kuretnine in jajc ter za spečavanje svinjine in sala. — Dolnjski kraji sedaj le po večjem vzgajajo rejne prešiče, rejnih pa tudi precej izvažajo v nemške in češke kraje. Dolnjski kmet je dober kmet in lahko rečemo eden boljših v Avstriji, ali v zadrugi še ni in tako se dogaja sramota, da mi Dolnjski pošiljamo debele prašiče na Češko in Čehi nam prodajajo nazaj prav drago prekajene gnjati in plečeta ter tudi klobase. Po zadrugi prodano debelo svinjice vrže rejaču 2/3 vrednosti, ko tako, kakor sedaj prodamo le polovico, drugo vzamejo prekupci. Pravijo, da nima vsaka kmetica srečne roke za izrejo mladičev-svinj. Dolnjske kmetice imajo to srečno roko in neznanško veliko mladičev se proda iz Dolnjske v druge kraje.

Če se človek vozi iz Metlike v Karlovec in od tam k Plitviškim jezerom, prevozi 120 km. Vozi se skozi del takozvane vojaške granice. Tukaj in ob Gorjancih ter okoli Ogulina po vsej hrvaški Liki so imeli avstrijski vladarji svojo vojašnico, — moški so kmetovali pa bili organizirani kot vojaki, imeli so svoje častnike. Ta

Toda — kakor je meni znano, je pisal že škof Ulfias nemško prozo; torej je že več ko 15 stoletij stara. B. Tako stara in še tako grda!

Moderne žene in slikarji. — Kadar gre moderna žena k slikarju, tedaj zahteva, da jo naslika prvič kolikor mogoče mlado, drugič kolikor možno elegantno in tretjič hoče biti na portretu sama. O tem predmetu piše v pariškem »Matinu« Clement Van t e l sledeče: ... Dopoldne sem šel v naše razstave, najprej v Salon. V primerni hitrosti sem prešel razstavo in dognal, da se večina krasnih dam pusti slikati s svojimi psi. Niti ene slike pa nisem dobil, kjer bi bila katera naslikana s svojim otrokom. Predvsem nobenega otroka, to je danes deviza, ki vlada v Franciji v Salonu in v zakonu. Potem sem šel v Louvre. Tu sem pa videl vse polno portretov, na katerih so slikane matere s svojimi otroki. Najaristokratičnejša žena je dejala tedaj slikarju: »Naslikajte me z otrokom!« In tudi mož ni bil smešen na portretu. Danes se je vse to spremenilo. Naše lepote ne trpe več na portretih otrok, samo nes sme še biti slikan zajedno z lepoticco. Ideal naših žen je danes, da bi bile na slikah podobne ženam s pol sveta, nališpane in razgaljene ko članice »ruskega haleta.« Parižanke so se »povspele« že tako daleč, da niti na slikah ne trpe več otrok. Včasih pa se ni dala slikati žena drugače kakor z otrokom.

granica je bila vojašnica skozi par stoletij. Ti Hrvatje-graničarji so se odlikovali v vseh vojnah, ki jih je vodila cesarica Marija Terezija in drugi vladarji. Ta granica je dajala Avstriji dolgo časa znamenitejšje vojskovodje: Maročič, Filipovič in dr. so bili sinovi teh Hrvatov. Ali v orožju miruje delo, kmetija se je v teh prostornih krajih zanemarila, dasi je zemlja do Slujina skoraj enako plodna, kakor zemlja v nekaterih dobrih dolnjskih krajih. Dosti travnikov, njiv in host je tudi tam in dosti vlage po Kolpi in Korani; slednja prihaja iz Plitviških jezer. Plitviška jezera so tako krasna, da lahko tekmujejo z našimi kranjskimi in koroškimi jezeri. V Avstriji je le morda lepše jezero ono v Jajcih v Bosni. Plitviška jezera ležijo visoko in v sredi najlepših bukovih host, zrak in voda sta tam nebeška. Zemlja okoli jezer in jezera sama so seveda last madjarske države. Hrvat je tudi to krasoto svoje zemlje prepustil Madjarom. In ti seveda niso dozda skrbeli za to, da bi železnica zvezala krasoto teh 14 jezer s svojimi krasnimi slapovi in hostami z drugim svetom. Koliko denarja bi lahko donášala ta jezera zemljanom. Kmetija je zaostala v granici, tako da človek najde velikanski razloček med kmetijo na Slovenskem in ono na Hrvaškem, na tem velikem svetu proti Adrijanskemu morju. —

In te lepce, plodovite kraje bode zdaj vezala vsaj deloma železnica s Kranjsko in drugim svetom od strani iz Ljubljane čez Novo mesto. — Klic »na kmetijo na z a j« postaja glasnejši, zavrnat se mora razmerje med tovarno in kmetijo, industrija ne sme jemati več ljudi kmetiji, kolikor jih more kmetija rediti, pa sebe seveda tudi dobro. Kmetija na Nemškem ima sedaj kmetov komaj 30% prebivalstva, imeti bi pa morala vsaj 60%. Mi južni Slovani smo še v tem dobrem razmerju glede kmetije, tovarniškega in rokodelskega mestnega prebivalstva: pa imajo le nekateri naši kraji dosti več, hrvaški pa prav malo. Slovenski in hrvaški kraji bodo lahko ugajali novjšim zahtevam gospodarstva, še imajo kmete, ki niso še izgubili svojih kmečkih moči v industriji, le treba je doma pridržavati ljudi, ki silijo v tujo industrijo in posebno v ameriško industrijno delo. — Ko bo veliko ljudi na enem mestu, prične tudi intenzivnejše delo, da preživlja več ljudi. In zato bodo morda skrbele železnice, katere so avstrijske vlade vendar enkrat začele graditi. Lažje se bo sicer naš človek, ki se tako lahko izseljuje v Ameriko, vozaril stran iz domovine, ali železnica bode stvarjala priliko za zaslužka, bo pomagala produkcijo kmetije poceni razprodajati in bo tako kmetu na tej zemlji budila veselje do kmetije na rojstni zemlji in do svoje zemlje. — Tudi industrija najde premog v teh deželah in kjer je premog, tam bo stavila svoje šotore. — V teh krajih je v krvi kmetov zadruga misel, saj so živeli dolga stoletja v zadrugah.

Zaradi tega smo prav srčno pozdravljali vlak, ki je vozil 25. t. m. do Metlike skozi Belokrajino. —

K slavnostni otvoritvi je prišel železniški minister Forster in dežela je bila zastopana po svojem glavarju dr. Šusteršiču in nekaterih deželnih odbornikih, prisostvoval je vladni predsednik. Povabilo se je župane in veliko duhovnikov k tej slavnosti in k otvoritveni vožnji skozi Belokrajino. — Je končno vsejedno, kdo je bil navzoč pri tej slavnosti, glavna stvar je, da je železnica ustvarjena. Ali, če se je kdo vabil k tej otvoritvi, vabiti bi se imel Franc Šuklje, belokranjski rojak, bivši deželni glavar kranjski in sedaj dvorni svetnik v penziji. Naj ima ta mož svoje napake, ima pa toliko vrlin in je toliko že storil Slovenstvu v korist, da mora tudi fisti rojak, ki v svojem notranjem nima simpatije do tega moža, priznati, da je med zdaj živečimi eden največjih slovenskih t o t o v. Belokrajina izreja pogumne in ja t o pametne ljudi. Belokranjec je bil, dokl Amerika še ni bila odprta, trgovec na mnogih krajih in je med slovenskimi izseljenci eden tistih, ki največ denarja zasluži in ga tudi domov pošilja. — Šuklje je v zvezi z dr. Švegljem-Gorenjcem pomagal pridobiti sklep avstrijskih vlad, da so se gradile prve dolnjske železnice, dasi so bili Nemci in Madjari vedno protivniki teh železnic. — In za nadaljevanje dolnjskih železnic, ki so dozda vozile iz

Ljubljane do Kočevja in Novega mesta, od Novega mesta naprej do Kolpe, je zopet bil Šuklje na delu, tudi ko ni imel podpore po svojih sedanjih političnih prijateljih, slovenskih klerikalcih. Četudi ni Šuklje temu in onemu všeč, vendar stoji njegova oseba tako orjaško nad nami, da je moral reči vsak, ker se tega rojaka ni vabilo k otvoritvi, da so morali to zagrešiti prav velikopotezni ljudje! — Pa je že tako na Slovenskem!

Mestni svet tržaški.

Torkova seja tržaškega mestnega sveta je bila radi afere s »Soško elektrarno« zopet zelo viharna. Po otvoritvi se je prečital župan došle spise, med temi tudi prošnjo »Slov. učiteljskega društva za Trst in okolico« za zboljšanje gnotnega položaja učiteljstva v okolici. Prošnja je bila odkazana šolskemu odseku.

Nato je sporočil župan, da mu je naznanila »Soška elektrarna« odstop inženirja Pianija od predsedništva. Ker se je s tem položaj izpremenil, ko je izginila iz družbe oseba, ki je povzročila neljubo afero, je predlagal svet, dr. Slavik, da se naj zopet prično pogajanja z omenjeno družbo. Isto je predlagal tudi svet. Budinich.

Proti temu predlogu je nastopil dr. Puecher, ki je z načelnega stališča proti, ker je za municipalizacijo javnih naprav. ne pa za to, da se veže občina na kapitalistična podjetja. Nato je vprašal župana, če je inž. Pianija še član stranke, kar je spravilo večino v vidno zadrego. Župan je odgovoril, da bo šele častni sod o tem odločil.

Iz moralnih ozirov so nato govorili proti predlogu dr. Slavika razni člani večine, tako svet. Basilisco, Orch, Brocchi. Odgovarjal jim je dr. Slavik. Tu se ne sme ozirati samo na načelne in moralne ozire, temveč predvsem na koristi mesta. Kar se tiče moralnih ozirov, pa brigajo ti samo laško liberalno stranko, ker ona je bila vsled ponudbe Pianija kompromitirana, ne pa mesto. Zato pa naj bo konec ozirov na ugled laške liberalne stranke, začno pa se naj oziri na korist mesta.

Podžupan Brocchi je nato predlagal, da se naj izvoli poseben odsek, ki naj prešče, če je ravna večina pravilno. Člani tega odseka naj bi bili: dr. Wilfan, dr. Puecher, Basilisco, Vidacovich in Budinich. Brocchi je nato utemeljeval svoj predlog in končal svoj govor s stavkom: **Blagajne stranke niso identične z blagajnami občine; to nam morate pripoznati!** Svet, dr. Wilfan: »Ne pripoznamo!« Večina govori razburjena proti dr. Wilfanu in mu očita, da laže, nakar zakliče dr. Wilfan: »Vi lažete. Dokažem Vam! Kar sem vam rekel tu, vam govorim vedno, odkar imam čast biti član te zbornice!

Dr. Puecher se izjavi nato proti preiskovalni sodnji, ker je stvar večine, da se izmaže, kakor se more. Nato govori dr. Wilfan. Priznava dr. Brocchiju, da sme in more govoriti s srcem; ali pri (Dalje v prilogi.)

Naznanilo.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da preložim

dne 1. junija t. l.

svojo pisarno iz ulice »treh kraljev« hšt 13 v ulico municipija št. 17, v hišo kjer je imel prej pisarno zemljemerec g. Trombetta.

Priporočam se v obilen obisk

K. PALM,

zemljemerec in zapriseženi izvedenec.

150-2

Staroslavno zdravilišče z žveplom. **Varaždinske Toplice** (Hrvaško).

Železniška in poštna postaja, telefon, brzajav.

Novo zdravilišče z električno razsvetlovo.

Staroznano radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti protinu, reumatizmu, ischias itd.

Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih. **Elektr. masaža.** — **Blatne in solne kopeli.** — Zdravljenje potom gorkega zraka. — **Odprto celo leto.** — Moderna oprema. — Novi hoteli. — **Krasna okolica.** — **Vojaška godba.** Prospekte pošilja gratis.

Zdravnik: Dr. J. Lohert.

Otroci bisplohne smeli piti zrnate kave, temveč le dobro mleko s Kathreinerjevo Knelppovo sladno kavo.

Če se piše gorke ali mrzle, vselej je Kathreinerjeva popolnoma neškodljiva, ugajajoča in sprito **SVOJE** priprave iz najboljšega slada jako krepilna.

Vprašajte, prosim, o tem Svojega hišnega zdravnika.

Za birmo!

priporoča se:

Ivrka Ivancič & Kurinčič

GORICA

Gosposka ulica št. 11.

V zalogi ima krasno blago za deklice in dečke.

Velika izber pajčolanov, svilenih trakov, rokavic, nogavic, umetnih cvetlic itd.

Uzorci poštnine prosti.

44-3

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neoporekljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil, kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života — bolečine olajšuje in čarobno stozoznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2.—

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in Kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Dobiva sev Gorici v vseh lekarnah in mirodilnicah.

Konsumno društvo v Vrtojbi

registrovana zadruga z omejenim jamstvom vabi k

VII. rednemu občnemu zboru,

ki se bode vršil

dne 7. junija 1914 ob 3. uri pop.

v prostorih g. Emila Saunig v Vrtojbi.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in podpis zapisnika zadnjega obč. zbora.
2. Potrjenje letnega računa 1913.
3. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva.
4. Določitev razdelitve čistega dobička.
5. Prečitanje revizijskega poročila.
6. Volitev 5 članov nadzorstva.
7. Slučajnosti.

OPOMBA: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se bode pol ure pozneje, isti dan v istih prostorih in z istim dnevnim redom, drugi občni zbor, ki bode sklopil brezpogojno ne glede na število navzočih članov.

148-1

Načelnstvo.

tém vendar ne sme izgubiti — glave! Kajti njegovega nastopa si ne more drugače razlagati. Da ni izgubil glave, ne bi bil govoril tako in pozabil dolžnih ozirov ne le do njegove (Wilfanove) osebe, ampak tudi do sebe in do mestnega sveta. (Vihar med večino. Kar dvigali so se drug za drugim proti dr. Wilfanu.) Posebno mora protestirati proti politikam Brocchija, da bila slovenska manjšina inferiorna glede moralnega čuta. »Mi bi bili«, — je vzkliknil dr. Wilfan. — »lahko drugače izrabljali to afero in vam očitali, da nimate v svoji sredi samo Kotonov, ki so se danes oglašali, temveč da imate v svoji sredi tudi — inženirja Pianija. Ali nismo storili tega. Premagovali smo se iz ozirov do stvari in interesov občine. Morda nobena druga stranka ne bi bila v sličnem slučaju kazala toliko obzirnosti in ne bi svoje strankarske pozicije tako podrejala stvari. Večina pa se je vdala skušnjavi in ni znala interesov svoje stranke podrediti splošnemu interesu. S preiskovalno komisijo se ne doseže ničesar. In ker so se gospodje že tako razburili, ker nisem hotel priznati, da ne razlikejejo med stranko in občino, ponavljam še enkrat, da trošijo le za svoje ideale, ne pa za komunalne naprave, ki bi bile v korist občine. V dokaz zato je navajal našo »Kmetijsko družbo«, ki šteje svojih 600 do 700 resničnih kmetovalcev in ki najuspešneje pospešuje kmetijski napredek v naši okolici, pa vendar ne more dobiti nobene podpore od občine. Tako je tudi na šolskem polju. Za svoje šolstvo kar razsoljejo denar, za slovensko šolstvo v okolici dajejo toliko, kolikor prav morajo. (Viharni medklici.) »In zato smem z vso pravico reči in ponoviti očitane, katero sem vam zalučal v obraz, odkar sedim v mestnem svetu, da ne delate razlike med strankino in občinsko blagajno in da zajemate iz občinske blagajne, kakor da bi bila strankina! In le jaz sem govoril resnico, ko sem v tem smislu dr. Brocchiju ugovarjal proti trditvi, da bi bila za vas občinska blagajna nekaj drugega kakor strankina blagajna; a lagal se je dr. Brocchi in lažnivec je le oni, ki trdi, da med tema blagajnama delate vi kako razliko!« (Prigovarjanje in razni vzkliki na strani večine; burno odobravanje na slovenski strani.)

Podžupan Brocchi izjavlja nato, da ne identificira večine z italijanstvom, ker so v zbornici tudi svetovalci, ki so Italijani ne pa člani večine. Dokaz dr. Puecher, katero izjavo kvitira dr. Puecher z ironično opazko: »Sedaj ste vendar priznali, da sem Italijan!«

Ker se je srečel predlog dr. Brocchija, da se izvoli preiskovalna komisija, ki ima odločilno moč, je odpadel dr. Slavikov predlog. Vladni zastopnik je nato branil policijskega ravnatelja Manussija. Po kratki interpelaciji Puecherja je zaključil župan sejo.

Politični pregled.

Dogodki v Albaniji.

Položaj se slabša. — Ultimatum vstašev kontrolni komisiji. — Albanci in Črna gora.

Dunaj, 28. maja. Iz Drača poročajo sledeče: Položaj v Draču in v Albaniji postaja od dne do dne bolj kritičen. Vstaške čete vedno bolj naraščajo. Pogajanja mednarodne kontrolne komisije so ostala do sedaj popolnoma brezuspešna. Diplomati, ki poznajo položaj v Albaniji, sodijo, da bi mogla pomagati sedaj samo še energična mednarodna intervencija. Prebivalstvo cele centralne Albanije se je pridruživlo vstašem. Vstaši odkrito proklamirajo svojo zahtevo, da naj se Albanija zopet prikloni Turčiji ali pa internacionalizira.

London, 28. maja. Voditelji vstašev so podali mednarodni kontrolni komisiji pravcati ultimatum ter zagrozili, če komisija ne sprejme njihovih pogojev, da bodo zasedli Drač. Vstaško gibanje narašča od dne do dne. Vstaši so izborni oboženi ter imajo mnogo municije in tudi več strojnih pušk. V Draču vlada panika. Evropejci zopet beže.

Boji.

Rim, 28. maja. Po vesteh, ki prihajajo iz Albanije, se nahaja pri Šjaku okrog 20.000 vstašev. V Troji so vstaši zažgali poslopje mestne občine. Vstaši nečejo ničesar vedeti o vladi kneza Wieda in izjavljajo, da v deželi ne bo preje miru, dok-

ler je ne zapusti Wied. Če ne bo prostovoljno šel iz dežele, ga bodo pa nagnali. Glavna ognjišča vstaškega gibanja so Ti rana, Kavaja, Isen in Pekini. V boju med vstaši in orožniki pri Kavaji je bilo na obeh straneh mnogo mrtvih in ranjenih.

Vstaja se vedno bolj širi.

Dunaj 29. »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča: Vstaško gibanje v Albaniji se vedno bolj širi. Sedaj se je uprlo tudi prebivalstvo okraja Pekin. Tudi med vladnimi četami se pojavlja vedno več beguncev. Italijanski poslanik v Draču, Aliotti, je zaliteval od kneza, naj odstavi nekatere dvorne uradnike, čemur pa se je knez odločno uprl.

V avstrijski delegaciji je govoril dr. K r e k, rekoč: prvi temelj za razvoj Bosne je zvesto in miroljubno kmetstvo. Kmetstvo je konservativno, na Balkanu pa je nositelj revolucionarnih in republikanskih idej. Veleposestvo naj se obdrži, vendar pa ne sme biti »Rentner« marveč tudi kos kmeta. To pa je pri begih in agah izključeno. Ti žive od kmetijstva, pa niso kmetje. Ti ne delajo, marveč so troti in obenem največji škodovalci vsakega napredka. Razvoj kmetijstva je nemogoč, če se temeljito ne spremene sedanje razmere. Če se ne razvije kmetijstvo, ne bo škodilo to samo deželi, marveč tudi monarhiji. Revolucionarni in republikanski duh je prešnil na Balkanu kmetijski stan. Mi nimamo nobenih revolucionarjev, niti republikancev. Stranke ki se imenujejo revolucionarne, drže z državo. Pač pa so revolucionarci v Italiji, na Angleškem in drugod. Avstrija pa nima republikancev. Še celo radikalne stranke so dejansko monarhistične. To je naša moč in trdnost. Dr. Bilinski je že precej napravil, vendar pa mora bosanski kmet postati moderni kmet. Vzgojiti ga moramo za producenta, za trgovca in obenem za obrtnika. Dalje poudarja govornik, d. je treba ustanoviti v Bosni združeno banko, ker zasebne banke ne odgovarjajo in ne zadostujejo tej nalogi. Bosenski kmet potrebuje za svoj razvoj hipotekarni in personalni kredit. — Če hoče Albanija živeti in če bi se hotelo iskati kneza v severni Evropi, bi se bilo moralo napraviti za kneza kakega holandskega ali danskega kmeta. Dalje je govoril govornik o jezikovnem vprašanju, o splošni politiki in o železniškem vprašanju. Končno je poudarjal govornik, da se mora rešiti jugoslovansko vprašanje.

Zasedanje delegacij je bilo včeraj zaključeno.

Nov škandal na Češkem. — Narodni listy, ki so razkrili dr. Šviho, prinašajo novo razkritje. Predsednik narodno socialne stranke Vojna, je policijskemu uradniku na ljubo nalašč stavil ostrejšo resolucije. Dalje je pa tudi izrabljal svoje stališče kot predsednik Zveze železničarjev in se pustil za gotove usluge podkupiti, kot to dokazuje pismo, ki ga je objavilo mladočeško glasilo. — O izidu te afere poročamo.

»Jugoslovanska debata« v italijanskem parlamentu. — V sled čisto neznatnih demonstracij pred laškim konzulatom v Trstu in Zagrebu, so nekateri znani »prijatelji« Jugoslovancev, Colajani in Barzaladi, delala iz mulhe slona. Ostro so napadali ministra Di San Giuliano, ker da ni zahteval zadošččenja. Čeprav jih je pozneje minister temeljito poučil, da so bile demonstracije nedolžne kot niso mogle biti bolj, vendar niso prenehali z napadi. Očitali so laškemu zunanjemu ministru, čujte in strmite, da je čisto pod Berchtoldovim vplivom. Zalibog je pa ta trditve tako bosa, da ne more biti bolj. Vsaj mi primorski Slovenci vemo to predobro.

Pripustitev žensk k orožniški službi v Srbiji. — Vojno ministrstvo je sklenilo pripustiti tudi ženske k orožniški službi. Prve ženske orožnice bodo nastavljene v Skoplju. Če se izkažejo dobro, bodo potem nastavljene ženske tudi po raznih drugih krajih Stare Srbije.

Pomiloščeni Srbi — volani v Bosni in Hercegovini. — Sarajevo 28. (Kor.) Uradni list objavlja sledeče cesarjevo pismo vitezu Bilinskemu: Pomiloščujem vse srbske podanike, ki so bili do danes obsojeni zaradi volunštva in odredim, da se ne smejo obsoditi oni Srbi, ki so obtoženi volunštva in ki čakajo obsodbe, temveč se mora kazensko postopanje proti njim takoj ustaviti.

Domače vesti.

Iz sodne službe. — Namesto dosedanjega predsednikovega namestnika pri razsodišču v zavarovalnici proti nezgodam in deželnega mesta splošnega zavoda za starostno zavarovanje v Trstu, okr. sodnika dr. Edvarda Tommasinija, je imenovan okr. sodnik dr. Oskar Cumar.

Iz srednješolske službe. — Na slovenski gimnaziji v Gorici se s 1. septembrom t. l. popolnito dve učni mesti za klasično filologijo kot glavni in slovenščino ali nemščino kot postranski predmet s slovenskim učenim jezikom.

Narodna Čitalnica »Balkan« v Gorici priredi na binkoštni ponedeljek, 1. junija t. l., v obsežnem parku koncem ulice Gian Gius. Bosizio (za Brollijevo livarno zvonov na Fran Josipovem tekališču) svojo veliko vrtno veselico, ki prične točno ob 4 popoldne. Na sporedu so razne pevske točke ter burka »Dobro došli! Kedar pojedete domov?« Po končanem sporedu se bo vršil ples v venčih (1 K). Med posameznimi točkami sporedu in pri plesu svirala boče godba NDO iz Trsta. Srečo lov. Šaljiva pošta. Prodaja cvetlic. Zvečer ob 9.30 umetni ognji. Vstopnina za osebo 40 vin., otroci v spremstvu staršev in vojniki do narednika 20 vin. Sedeži na plesišču neposredno pred odrom za časa veselice 20 vin. posebej. Vstop na veselični prostor po končanem sporedu 20 vin. za osebo. Čisti dobiček veselice je namenjen za društveno knjižnico. Preskrbljeno bo na veseličnem prostoru s potrebno jedjo in pijačo.

Dragotin Štrucelj. — »Slovenski Ilustrovani Tednik« je priobčil ta teden zanimive slike o Belokranji in belokranjski želenici, o slovenskem taboru na Koroškem itd. Številka 21. z dne 21. maja t. l. pa je priobčila sliko bivšega odgovornega urednika »Soča« g. Štrucelja, ki je našel svojo srečo daleč tam za morjem. Leto 1897. je v politični in narodni zgodovini goriških Slovencev mejnik v boljšo bodočnost, leto najodločnejšega preobrata v prid Slovincem v vsakem pogledu. »Soča« je stala v ospredju tega gibanja; zato pa je bila tudi preganjana.

Takrat je bil odgovorni urednik »Soča« g. Dragotin Štrucelj, sin mestnega stražnika v Ljubljani, izučeni tiskar, katerega je bil g. Gabršček poklical v Gorico iz Sarajeva na priporočilo tamošnjega kanonika in sedanjega škofa Jegliča — in sicer zato, ker je bil g. Gabršček v boju z lahonsko brezobzirnostjo že dvakrat pred porotniki obsojen in je bilo treba za »Sočo« moža, ki je še »incensurato«.

Vkljub tej previdnosti so bile razmere v Gorici tako napete, da se je »Soča« na originalen način rešila gotovih obsoh; namreč: urednik g. Dragotin Štrucelj je kar čez noč izginil iz Gorice in ušel v južno Ameriko — v Brazilijo.

»Soča« je bila rešena najhujših preganjanj, a za g. Štrucelja je bila to slepa sreča, ker je našel po mnogih izkušnjah in bojih v tropični Ameriki sijajno bodočnost. Sprva je dobil tam skromno službico knjigovodje. L. 1899. so tamošnji Avstrijci začeli izdajati v nemškem jeziku pisan list »Viribus Unitis«. Duša je bil Štrucelj, zato pa je bil list pisan v slovenskem duhu. L. 1900. so ustanovili tiskarno in jo izročili g. Štrucelju, ki je pa morala prenehati že l. 1903, ker sta umrla dva glavna delničarja. »Viribus Unitis« je prenehal izhajati že leto poprej. Gosp. Štrucelj je bil potem do l. 1906. vodja knjigarne v Porto Allegre. Po raznih težkih preizkušnjah je dobil službo knjigovodje v filijalki svetovne tvdke Singer v Sao Paulo. — in od tega časa je spremljala našega mnogo izkušenega rojaka stanovitna sreča do današnjih dni. Še istega leta je postal vodja filijalke v Campinas, oktobra l. 1907. nadzornik in pozneje višji nadzornik za državo S. Paulo (prepotoval je vse države centralne in južne Brazilije). l. 1909. pa divizijski superintendent s sedežem v Sao Paulo, l. 1911. pa generalni superintendant za severno Brazilijo s sedežem v tropični Bahiji skoro ob ekvatorju.

Ves čas je ostal g. Štrucelj vzoren Slovenec. Iz Gorice je dobival knjige »Matiče Slovenske«, »Matiče Hrvatske«, »Zvon«, »Slov. Narod«, »Soča«, vse novosti naše književnosti itd. — in ob vseh težkočah je skrbel tudi za to, da mu je

rodbinica ostala slovenska po srcu in duhu. — In da se to svojo ljubljeno rodbino (5 hčera, 2 sina, žena je doma iz Sarajeva) ohrani narodu, je prav zdaj na potu v domovino, in sicer v priljubljeno mu Gorico. V Trst dosepe jutri. Sam se pa povrne še za nekaj let v Ameriko, kjer bo deloval s staro, priznano neumornostjo in tako utrjeval sebi in vsej rodbini lepšo bodočnost — zopet v svoji stari ljubljeni domovini, kamor se povrne čez nekaj let za vselej. — Pozdravljamo rodbino na slovenskih tleh.

Pripis. — Gospod Štrucelj sporoča iz Napolja 27. t. m., da je dospela tje »Columbia« po strašno hudi vožnji čez ekvator in mimo Kanarskih otokov. Parnik vozi 8 dni nad določeni čas. Ker se vsled doseganje zamude ne ustavi v Patrasu na Grškem, dosepe v Trst v nedeljo dopoldne. — Ta vožnja je vse potnike grozno izmučila, kar je toliko huje, ker tudi hrana in ostala postrežba ni v redu.

Tako se ne podpira slovenske trgovine in obrti. — Pred več dnevi se je zgodil ta slučaj. Gospod A. K. pride k tujemu podjetniku, ki mu začne tožiti, da kljub temu, da krije skoraj vse potrebščine pri Slovincih, ti ne zahajajo k njemu. Tedaj je izjavil dotični gospod, da naj v bodoče krije svoje potrebščine pri Italijanih, bo imel s tem vsaj več laških gostov. Tuji podjetnik odvrne, da tega ne more storiti, ker je z blagom obeh slovenskih dobaviteljev popolnoma zadovoljen. Pri tej priliki opozarjamo vse, da se nikdar ne izpozabijo k sličnim svetom, pa naj bi bila uljudnost še tako vabilo k takim besedam. S takimi sveti se škoduje slovenski trgovini in obrti. Kaj če bi bil podjetnik človek, ki samo čaka na ugodno priliko, da nadomesti Slovence z Italijani. Konstatiramo, da je v našem slučaju bilo to še posebno mogoče, ker je g. A. K. v zvezi z hišnim gospodarjem tujega podjetnika. Opozoriti moramo pa tudi na to, da ni vsak slovenski obrtnik v tem srečnem položaju, da se mu ni treba bati nobene konkurence. Slučajno se je tikal ves pogovor le dveh naših ljudi, ki lahko s svojim blagom z vsakim konkurirata. Ali kaj če bi to bila dva manj obrtnika! — Napisali smo to brez jeze in brez hudih namegov, ali posvariti moramo vse, da bolj pazijo na besede. Ker pa je vsled netočnega zaznamovanja dotičnega »rodoljuba« mogoče misliti kdo na druge ljudi, ki so pri celi stvari čisto nedolžni, zato smo prisiljeni, da navedemo vsaj začetne črke.

Goriški »ginnasti« v Genovi pri mednarodni telovadni tekmi. — »Corriere« je poročal pred kratkim, da so se udeležili telovadne tekme v Genovi tudi goriški Italijani, katerih imena navaja; kar 12 so jih poslali v Genovo. In hrabro so se obnašali tam, celo kolajne so dobili goriški italijanski telovadci. Umevno, da so dali nekaj neodrešenim bratom iz Avstrijskega Primorja, to je iz Trsta, Gorice in odkoder so še prišli. Goriški italijanski telovadci se pri taki prireditvi, kakor je bila v Genovi, sicer kar zgube, ali iz obzira do italijanov iz Avstrije so jih okolajnali! Ako bi šli Slovenci v kako slovensko državo h kaki prireditvi, joj, kako bi kričali italijanski listi o panslavistih, o slovenski irredenti itd. O udeležbi goriških Italijanov v Genovi poroča »Corriere«, kakor da je bila to čisto nedolžna prireditve, da so se udeležili »Goriziani« **privatamente!** Za tem »privatamente« tiči nekaj strah. Ta »privatamente« hoče nekaj skriti! Mi vemo iz ust Slovencev, ki je bil v Genovi pri tekmi, da so korakali goriški telovadci pod napisom »Gorizia« in množica jih je aklamirala: Viva Gorizia nostra, viva Gorizia italiana! Ali ni res, gospodje italijanski telovadci? — Tako »privatamente« so se udeležili goriški italijanski telovadci tekme v Genovi! »Corriere« naj svoje udeležnike popraš, če so morda tudi oni kaj odgovarjali na omenjene klice?!

Pozor Slovenci! — Te dni razpošilja naokoli tvrdka K r a i n e r & C o m p. zavednim in notorično znanim Slovincem pisma, v katerih ponuja svoje blago. Pismo je pisano slovensko, ne manjkajo niti tako osovražene strošice, pri kapčiji pač noče gledati noben laški trgovec, ali je denar slovenski ali laški. Čisto prav je, da spoznava omenjena firma pomen in potrebo slovenskega jezika, ali kolikor spoštuje dosedaj firma Krainer et Comp.

slovenščino, je še presneto malo. Če gremo po Raštelju, in ne po via Rastello, go spod Krainer, potem pač vidimo lepo trgovino z železninami, ki ima naslov Krainer et comp. Ali vidimo tudi, da ima ta firma laške in nemške napise, nikjer pa ne vidimo niti najmanjše slovenske besede. Javno nas prezre tam firma Krainer et comp., ko da bi ne bilo v Gorici tisočev Slovencev, ko da ne bi bila vsa okonca čisto slovenska. Prav malo nas briga, če zna kdo slovensko le privatno in kadar prosí, kdor reflektira na nas, ta mora tudi javno pokazati, da nas pripozna, da je nam pravičen. Dokler pa tega ne stori tvrdka Krainer et comp., da ima tudi slovenske napise in sicer pred nemškimi, da ima tudi slovenske pomočnike, toliko časa za goriške Slovence ne obstoji nobena tvrdka Krainer et comp. Z enim slovenskim pismom se ne kupi Slovencev.

Naš trgovec Zimic iz Deskel in pošta. Poročali smo že večkrat, tako zopet 19. t. m. kako posebno srečo ima naš trgovec Zimic iz Deskel s pošto. Iz Istre nanj točno naslovljeno pismo je šlo po morju proti Ameriki, predno je prišlo njemu v roke. Če pošlje kako pošiljatev v Lindar v Istri, rabi to včasih 13, včasih pa 17 dni. — Sedaj čujte to: Dne 22. t. m. je prejel g. Zimic dopisnico, poslano nanj iz Kobarida dne 15. maja. Dopisnica je dospela 16. maja v Cerklje na Gorenjskem. 17. maja je bila v Krškivasi, potem je prišla v Gorico 22. t. m. in potem jo je Zimic srečno dobil. Pač čudno, da ravno g. Zimica preganja taka smola s pošto, in to pri povsem točnih naslovih. Kaj je res za pošto tako težava: dobiti kraj Deskle, pošta Plave na Goriškem ob državni cesti in državni železnici?!

Vsem onim v Gorici, ki so bili vsled nejavljenja sestanovalcev obsojeni na 10 K globe, nujno svetujemo, da vložijo na glavarstvu priziv proti previsoki kazni, ali pa da prosijo za odpustitev oziroma znižanje globe. Posebno prošnja bo imela skoraj gotovo uspeh, ker je kazen 10 K naravnost eksemplarična, dasiravno so v takih slučajih eksemplarične kazni čisto neumestne.

Brivnice v Gorici bodo na Binkoštni ponedeljek cel dan zaprte.

Redarja je razžalil in svojega brata je hotel iztrgati iz njegovih rok 25-letni Josip Štolfa iz Tržiča. Pred sodnijo v Gorici je dobil za to 3 tedne težke ječe z jednim postom.

Radi tatvine. — Mehanik R. Laurer iz Gradca, uslužben v Tržiču, je v družbi s tovarišem Zendenellerjem brez pravega uzroka nakrat pustil delo in odšla sta oba iz Tržiča. Gospodinja njuna pa je naznanila policiji, da se je izvršila v njeni hiši tatvina. Osumljena sta bila imenovana. Laurerja je roka pravice postavila pred sodnike v Gorici, ki so mu dali 5 mesecev težke ječe z jednim postom vsak mesec, onega drugega pa roka pravice še išče po svetu.

Vsak ne more v postojnsko jamo, a se vendar hoče za praznike zabavati. V tem oziru je seveda najpriporočnejši renomirani »Central-Bio«, ki nudi v nedeljo in ponedeljek krasne predstave z vojaškim koncertom. Poleg poučnih, vidimo tudi šaljive prizore, novejša dramatična umetnost se nam nudi obilo pravega užitka. Nikdo naj ne zamudi te dni te krasne prilike, bodisi meščan ali obiskovalec z dežele.

Književnost.

III. številka »Vede« je izšla v posebno obsežni obliki, saj je prekoračila svoj obseg za 3¹/₂, pole in obsega celih 9¹/₂, pole, celih 148 strani. Pa ne samo po obsegu se odlikuje ta številka, vsebina ni nič manj zanimiva. Uvodni članek »Quita non movere« je napisal znani publicist Vladimir Knaflič, v njem lastnem živahnem slogu. Vsega upoštevanja sta vredna članka dr. Vošnjaka in dr. Brezigarja, dva temeljita spisa, ki delata čast mladim slovenskim znanstvenim delavcem. Prof. Zimic in n nadaljuje s priobčevanjem dragocenih Čopovih pisem in njemu sledi dr. Lončar, ki objavlja poučno in zanimivo literarno zapuščino dr. Serneca. Nad vse bogat je listek. Arne Novák zvršuje razpravo o češki literaturi v novem stoletju, dr. Zober prinaša zanimivo oceno Kraigherje-

vega romana, Šantel, Koštiál, Nagy, Vošnjak, Goršič pomnožujejo bogato raznoličnost listka. O zvald in F. V. poročata o pedagogiki, dočim skrbe Ogris, Brezigar, Žizek in F. V. za poučne referate iz politične ekonomije. Dobro je tudi zastopana v listku zgodovina, sociologija in prirodoslovje, kjer govori »Procl mo« Boris Zarnik. Odličnima publicistoma, dr. Dermoti in Skerliču je posvečeno poglavje publicistika, ki je izgubila v teh dveh mladih ljudeh, dva odlična delavca. III. številka »Vede« zvršujejo razne beležke. — Vsebina III. številke »Vede« je torej bogata in obsežna, zato pa tudi upamo, da bo znala slovenska inteligenca ceniti pomen in delo edine slovenske znanstvene revije in da z vsestransko podporo podpre delo mladih znanstvenikov in poplača njih plemeniti trud. Bilo bi pač žalostno, če ne bi mogli vzdržati niti ene znanstvene revije v času, ko imamo vse polno odličnih znanstvenikov.

DOPISI.

V Vrtojbi je umrla 14-letna hčerka g. Ivana Mramolje, predsednika Gospodarske zadruga. Naše sožalje!

Podružnica zveze jugoslovanskih železničarjev Sv. Križ-Cesta sklicuje na binkoštni ponedeljek ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. Pahorja v Prvačini društveni shod. Na shodu bode govoril strokovni tajnik tov. Mrak iz Trsta. Vabimo vse člane in prijatelje jug. železničarjev, da se gotovo udeležijo omenjenega shoda, da pokažejo s tem simpatijo do jugoslovanskih železničarjev.

Avtomobilna nesreča. — Med Dolom in Poljanami je zadel avtomobil v konja, vpreženega v voz se senom, tako močno, da mu je zlomil sprednji del života. Voznik Jos. Lavrenčič iz Doberdoba se je izognil pravilno, ali avtomobil je tako drvel, da se ni mogel ustaviti. Voznika je vrglo 2 m v stran. Avtomobil ima št. K T 339—A. Lavrenčič k sreči ni nevarno ranjen.

Aretirali so na Grahovem Ano Ljubec, ekspeditorico iz Suhorja na Dolenjskem. Na Grahovem je službovala pred 2 letoma. Bajce gre za poneverjenje 12.000 K.

Mirenski mladeniči priredijo 14. junija t. l. javni ples v prostorih Miha Faganelija naslednika. Svirala bo Prvaška godba.

Rubiše. — Vojaško veteransko društvo priredi na dan 21. junija t. l. tombolo v Sovodnjah pri mestu Vipave. Prosi se druga bližnja društva, da to upošteva, jo gledé svojih prireditev.

Bralno in pevsko društvo »Ladija« v Devinu priredi dne 1. junija t. l. (na binkoštni ponedeljek) svojo običajno javno tombolo v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Pred in po tomboli javni ples na vrtu gostilne g. Mir. Plesa. Svira vrla godba iz Nabrežine. K obilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

Iz Bovca. — V torek, dne 19. t. m. je molela na pol droga nasajena slovenska trobojnica iz poslopja naše čitalnice, ne da bi pokazala z najmanjšim gibljajem kakor še nikoli znak življenja. Visela je, kot bi si bila v svesti svoje naloge. In kaj ne bi! Saj v nje neposrednem vis-a-vis: Med svečami tem spava mož,

On trdno spi, nevzdravno spi,
Strudila ga je težka hoja.

In ta mož je bil duša čitalnice in knjižnice, ter splošnemu napredku v občini, kakor tudi v bližnji okolici, katerega cvet se je ravno razvijal v plemenit sad. — Dolgo vrsto let se je mučil naš predragi »Luti«, Dragotin Ostani in že je zrl poln najlepših nad v boljše in lepšo bodočnost svojo. Dne 16. t. m. je imel namreč ravno dovršiti svoje zadnje izpite ali »Človek obrača, Bog obrne«. Revez pa se je moral seliti v večnost, dasi šele 25 let star. Dne 13. t. m. ponoči je tužno zabrenkal zvonček bolnišnice na Vinogradih v Pragi, ter naznanjal žalostno vest bližnji okolici, da se je preselil v večnost — naš dragi prijatelj. — V četrtek 7. t. m. zvečer je bil namenjen v gledališče. Medpotoma obnemore, da so ga morali prenesti v bolnico. Po pet dnevih bivanja v njej je pa izdihnil svojo blago dušo. Kako bridko presenečenje, kako nepozabna občutna izguba je bil ta trenotek ne le za nas — njegove tovariše — prijatelje Bovčane, marveč tudi za njegove kolege in prijatelje v Pra-

gi in v bližnji okolici, je pokazal njegov veličasten pogreb v torek 19. t. m. v Bovcu, kakor so ga bili prepeljali iz Prage v nedeljo njega ljubeči dragi ostali.

Pred pričetkom obdukcije je nebo poroševalo kot bi z nami delilo pekoče solze. Ob treh urah pa, ko ga je dvignilo 6 mladeničev na svoja krepka ramena, se je zavilo nebo v znak sožalja v temnosive oblake. Prizaneslo pa nam je s svojimi solzami, — dežjem — da bi nam ne bilo s tem preobilnim znakom sožalja morda celo nadležno. Ves Bovec je bil pokoncu, ter prijatelji od blizu in daleč so prišli, da mu izkažejo poslednjo čast. Pevsko društvo »Rombon« je zapelo pred hišo žalosti lepo srce pretresujočo pesem »Blagor mu«. Nato se je pomikal veličasten sprevod:

»Tja k ozki hladni hiši,
Kjer šum sveta se več ne sliši,
Kjer trudno truplo spalo bo —
Globoko pod zemljo!«

Poleg mladeničev nosilcev šle so še v belo oblečene fovarišice. Pred njimi in častito duhovščino pa so nesli 8 krasnih vencev, od katerih sta bila dva od bratov sestre in tete eden najkrasnejših od rodbine lekarnarja Kastnerja v Tolminu, od njegovih tovarišev čeških farmacevtov, od akad. društva »Ilirija«, od akad. dr. »Omladine« rodbine Strgulc, itd. Pred venci pa je stopala praznično odeta domača požarna bramba, katere je bil pokojnik marljiv tajnik in reden član. Tako uvrščeni smo dospeli konečno skozi glavna in stranska vrata glavne cerkve do družinske rakve, kjer so ga položili na prostor njegove nepozabne, drage matere, ki se je preselila v večnost že pred 15 leti. Tu ob odprtem grobu nam je zapel že prej omenjeni pevski zbor krasno nagrobno: »Na mrtvaškem sprevodu«, koji je bilo slišati med drugim preresnične besede: Oj težka pot, oj tužna pot. Ko od srca srce se loči! Mi spremljamo te žalujoči. Saj Ti na veke greš od tod. Prišel je konečno čas ločitve in »Oj z Bogom drago srce Ti!« vzdihnila je obenem tisočera množica ter se za vedno poslovila od nepozabnega preljubega nam Lutija. Neizprosna smrt Te je iztrgala predragi prezdodaj iz naše srede, a duh Tvoj pa ostane med nami: »Kličoč Ti: »Pod mirno tiho to gomilo. — Počivaj mirno ti srce. — Saj dokler moglo si nosilo. — Svoje in sveta gorje.«

A tudi naša mladina izkazala se je pokojniku hvaležna s tem, da je zbrala lepo svotico 44 K, kojo daruje mesto venca naši prekornisti družbi sv. Cirila in Metoda.

Vrhu tega so še darovali mesto venca za družbo sv. Cirila in Metoda: gosp. Franc Kenda, c. kr. gozdar v Voloski 10 K in gosp. Josip Pirc, trgovec v Bovcu znesek 15 K.

Darovalcem iskrena hvala.

Gospodarske vesti.

Slovenski trgovini z železnino v Gorici ste: Alojz Zajec, Gosposka ulica 7 in Pinter & Lenard, Raštelj 9. — Slovenci, podpirajte narodna trgovca!

Urad za agrarne operacije. — Deželni zakoni o zloži zemljišč, o razdelitvi skupnih zemljišč in o zboljšanju planin stopijo v veljavo dne 1. julija t. l. — S tem dnem začne poslovati novoustanovljeni urad za agrarne operacije, kateremu je predstojnik c. kr. namestništveni tajnik dr. Viljem Baltič. Od 1. julija naprej spadajo v pristojnost novega urada vse razdelitve skupnih zemljišč, katere še niso dokončane, t. j. niso še sodnijsko izvršene v zemljiški knjigi. Agrarni urad bo toraj na novič pregledal in predelal vse razdelitve, ki so v teku.

Sokolski vestnik.

Sokol v Rihembergu priredi svoj drugi javni nastop dne 7. junija t. l. Začetek ob 3¹/₂ pop. Na vsporedu je tudi govor dr. Štefančiča o ustoličenju zadnjega vojvode na Koroškem v slovenskem jeziku.

Razne vesti.

Habsburgovci — Slovenci? — Kakih 9 km od Koblenza ob Renu v Švici leži mestece Windisch Altenburg — Starigrad, v katerega okolici je stal grad Habsburg. Tudi imena drugih krajev v bližini kaže-

jo slovensko naselenje, n. pr. Fahrwindisch, Herrnach, Schinznach, Sissach. — Ako je stal grad Habsburg sredi slovenskega ljudstva, je mogoče in verjetno, da so bili tudi plemiči slovenske krvi!!

Velikanska nesreča na morju. — Quebec (Kanada). Dogodila se je zopet strašna katastrofa na morju. Parnik »Empress-Of-Ireland«, last Canadian Pacific železnice, ki je bil na poti iz Quebeca v Liverpool in je vozil 967 oseb, je trčil z nekim drugim parnikom ter se je v treh minutah potopil. Vsi brezžični brzojavni klici so ostali brez odgovora. Med 967 potniki je bilo 77 potnikov I. razreda, 306 potnikov II. razreda in 504 potnikov III. razreda, ostalo posadka.

1030 utopljenecv. — Montreal 29. (Kor.) Potnik Henderson, ki se je vozil s ponosrečenim parnikom in ki se je rešil, je brzojavil svoji tvrdki v Montrealu, da se je potopilo s parnikom najmanj 1030 oseb. Kapitan potopljenega parnika je poslal v Montreal samo tole kratko brzojavko: Parnik se je potopil.

Protipostavno nadlegovanje potnikov. Radi lanskih izseljeniških afer je nastal pri oblastvih popolen preobrat glede nadziranja izseljencev. Kar so preje pri policiji premalo pazili, to nadomeščajo sedaj s preveliko pažnjo, ki presega dostikrat vse meje, ki je včasih naravnost protipostavna, ki se sploh uveljavlja na način, kakor da bi živeli v žalostni predmarčni dobi policijske države.

V delavskih listih beremo lahko dan na dan, koliko trpe delavci pod policijskimi šikanami, če menjajo kraj svojega službovanja. Kakor da bi bili odpravljani zakoni, ki jamčijo državljanom svobodno potovanje. To pretirano in nepostavno pažnjo policije na izseljence je moral okusiti tudi naš rojak dr. Brezigar.

Iz pisma, ki ga je pisal odlični znanstvenik dr. Philippovich listu »Zeit«, spoznamo, kako se je zvršil ves dogodek. Dr. Brezigar se je peljal iz Gorice na Dunaj in sicer v III. razredu. Ko pride sprevodnik kontrolirat vozne listke, vpraša nakrat nekdo od policije v civilu dr. Brezigarja, če ima legitimacijo. Ko ta začudeno vpraša »zakaj« — mu odgovori policijski uradnik. »Vi ste izseljenec, če nimate legitimacije, Vas moram zadržati.« K sreči je imel dr. Brezigar pri sebi karto, ki jo daje dr. Philippovich članom svojega inštituta. Če ne bi imel te karte, bi zadržali dr. Brezigarja, kljub temu, da se ni niti peljal v inozemstvo, temveč le iz Gorice na Dunaj. Proti takemu protipostavnemu nadlegovanju potnikov protestiramo najodločnejše in svetujemo policiji, da se naj rajše bolj pobriga za osebno varnost ljudi.

45.000 kron ukrađenih v Trstu. — V uradu državne železnice prevrtana in oropana blagajna. — V ulici Oktavijana Avgusta, tik vhoda na državni kolodvor, in sicer na oni strani, kjer je pravzaprav izhod iz kolodvora, se nahaja enonadstropno poslopje, v katerem ima svoje urade takozvani oddelek za vzdrževanje proge državne železnice. Uradi so v pritličju in v prvem, edinem nadstropju tega poslopja. V teh uradih je čez dan nekaj uradnikov, a po noči ni v onem poslopju žive duše. Blagajna tega oddelka (mala blagajna št. 3) se nahaja v neki sobi v I. nadstropju.

In to blagajno so predminulo noč drzni tatovi prevrtali in oropali. Splazivši se preko neke lope, ki se nahaja za rečenim poslopjem, so tatovi prišli na streho tega poslopja in tam so skozi neko strešno okno prišli v podstrešje in se potem spustili v prvo nadstropje. Prevrtali so torej blagajno in odnesli iz nje 45.000 kron v bankovcih, dočim so v blagajni pustili še 6000 kron srebrnega denarja. Kmalu po vlamu v blagajno na kolodvoru državne železnice so aretirali nekega Riharda Luisa, uslužbenega v Candottijevi trgovini z drobnim blagom v ul. Caseuma, in so našli pri njem 3500 K. Zdi se, da je popolnoma opravičen sum, da je bil aretiranec soudeležan pri tem vlamu. Aretiran je še neki drug osumljenec, čigar imena pa varnostna oblast še noče izdati.

Produkcija knjig v Nemčiji. — Leta 1913. je bilo v Nemčiji 3613 tiskarjev knjig, tiskalo se je 35.078 knjig (leta 1912 pa 25.331). Nemčija se nahaja po količini proizvodnje knjig na prvem mestu v Evropi.

Strahovit umor. — Varan soprog je ženi prerezal vrat. — V II. nadstropju hiše št. 30 v ulici del Broletto v Trstu sta stanovala 38-letni Ivan Gerkman in njegova soproga, 29-letna Marija z dvema otrokoma: 9-letnim Ivanom in komaj 6-letno Marijo. On je doma iz Celja, a njegova soproga iz Ptuja. On je delal kakor težak v Tržaškem železnem zavodu. (Stalijemitec, tecnico Triestino.) Njegova soproga Marija je pa bila babica, a je imela le malo zaslužka. — Pripoveduje se pa, da je bilo Gerkmanovi Mariji zakonska zvestoba deveta briga in da je zadnje čase imela ljubavno razmerje z 39-letnim Avgustom Scheizelnom, elektrotehnikom v ladjedelnici pri Sv. Marku. 26. tega meseca zvečer je šel Ivan Gerkman z otrokoma v kinematograf in potem v neko kavarno pri Sv. Jakobu. Ko se je vrnil z otrokoma domov ni našel žene doma. Povedali so mu, da je njegova žena v neki krčmi z že imenovanim Scheizelnom. Nastal je prepir med njo in možem, ko je prišla domov. Okoli 4 ure zjutraj ali malo prej, so pa sosedje videli, da je šel Ivan Gerkman od doma. Že več nego pol ure prej je bil utihnil prepir med njim in ženo. Malo pozneje se je Gerkman predstavil na policijskem inšpektoratu v ulici delle Scuole nuove in tam takoj povedal, da je malo prej zaklal svojo ženo, ker je kršila njemu priseženo zakonsko zvestobo. Marija, soproga Ivana Gerkmana je ležala v svoji postelji z grozno prerezanim vratom. Glava jej je bila kakor odsekana od trupla: le nekoliko tanke kože je še držalo glavo pri truplu. — Ivan Gerkman je potem povedal, da jej je na oni način prerezal vrat z britvijo. — Vsa postelja je bila ena sama velika luža krvi.

Avtomobil v kanalu v Trstu. — Dva mrtva. — Avtomobil Excelsior Palace Hotel v Portorose je 27. t. m. okrog pol 9 prispel v Trst pričakovat na južni kolidvor barona Edmunda Knoblocha, svaka ravnatelja omenjenega hotela, Reininghaus, da bi ga odpeljal v Portorose. Šofer je bil 21-letni Viljem Daltin, rodом iz Vidma v Italiji. Na avtomobilu se je nahajal tudi hotelski sluga Reingold. Baron Knobloch je prispel z brzovlakom ob 9'10 in se je takoj vsedel v avtomobil, k njemu pa je prisedel imenovani sluga, nakar je avtomobil krenil v mesto. Vozil je po ulici Carlo Ghega in potem krenil mimo Narodnega doma v ulico Vienna. Šofer, ki ni poznal dobro tržaškega mesta, in tudi zaradi močnega dežja ni videl daleč pred se, je mislil, da vozi po ulici, ki vodi mimo Kanala. Kar naenkrat pa je zagledal pred seboj vodo, a predno je mogel kreniti v stran, je avtomobil že padel v Kanal. Šofer, ki je padel v vodo, se je nekoliko sam, nekoliko pa s tujo pomočjo rešil iz Kanala. V tem je prišla pomoč od vseh strani. Piloti in gasilci so skušali z vrvmi potegniti avtomobil na suho, a vrvi so se 5 krat potrgale. Končno so le toliko dvignili avtomobil na enem koncu, da so ga mogli odpreti in izvleči iz njega barona Knoblocha in slugo Reingolda, ki sta pa že bila oboje mrtva. — Baron Knobloch je poslanec in je bival v Gradcu.

Prevoz robe z aeroplanom. — Trgovec Maurice Lancauze v Charnagu na Francoskem je poslal restavraterju v Chalons več steklenic likerja po monoplanu. Pot iz jednega mesta v drugo, dolga 58 km, je preplul aeroplan v 30 minutah. To je bil prvi slučaj, da se je porabil aeroplan v trgovskem prometu.

Žena skočila iz aeroplana. — V Neversu se je vzdignila na Farmanovem biplanu v zrak s svojim možem Pellesierom mlada njegova žena. Iz višine 800 m je skočila iz aeroplana ter se spustila na tla s padobranom, ki ga je izumel njen mož. Poskus je sijajno uspel; občinstvo je v triumfu na ramenih neslo aviatičarko v mesto.

Avtoletski aviatik Hamel hoče preleteti v prihodnjem mesecu Atlantski ocean v aeroplanu. Poleti na monoplanu angleške

konstrukcije. Monoplan ima razpeta 20 metrov, motor 200 H P.

Operacija konja? — Newjorški »World« poroča: Živinozdravniki na Pensilvanski železnici so operirali pred nekaj dnevi konja, ki je trpel na slepem črevesu. Konj je bil jako drag in last milijonarja Reederja. Konj je operacijo prestal in je sedaj popolnoma zdrav. List pravi dalje, da je to prva operacija na slepem črevesu pri konju. Pravi pa tudi, da so konja že operirali prej pa na nečem drugim, to iz jednostavnega vzroka, ker konj nima slepega črevesa. — Amerikanska vest!

Dunajski humor. — Dama stopi v voz električne železnice in praša dva listka enega celega zase, enega za svojega otroka. Konduktor jej da dva listka po 20 v. Dama: Ali nimate otroških listkov? Konduktor: Jih imamo, ali to Vam ne pomaga nič, ker stane otroški listek tudi 20 v. Dama: To je pa dobro, v čem pa je razlika? Konduktor z nasmehom: Listki za otroke — so vijoličasti!

Prvi in drugi tenor. — Mlad uradnik, izboren prvi tenorist, pride v trg v svojo novo službo. V trgu je pevsko društvo, pri katerem sodelujejo tudi uradniki. Predstojnik urada ga sprejme prijazno, na koncu pa mu pove, da mu je znan kot prvi tenorist ali ker je šele prišel v trg, naj se vpiše v pevsko društvo kot drugi tenor, prvi tenor je za zaslužnejše starejše uradnike!

Mati je odšla. — Zakaj jočeš, otrok moj? — Mati je odšla... — No, nič ne jokaj, že pride. — Da bi ne prišla, ker šla je po brezovko.

Milanček iz nebes. — 4-letni Frančko otroka malega novorojenčka Milančka pri zibelci in se čudi, ker novorojenček tako joče. — Mama, ali je bil tudi naš Milanček v nebesih, predno je prišel k nam? — Seveda, dragi moj Frančko! — No, potem se ne čudim da so ga zapodili iz nebes, ker se tako dere.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. I. Fabčić). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpriljubnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

Koliko in manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih se deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikdar ne traserajo. Škoda ni majhna.

Pesno šiviljo zmožno slovenščine, italijanščine in nemščine v govoru in pisavi se izobrazila za strokovno učiteljico in dobi takej mesto. — Ponudbe na prvo avstr. konces. rezaško šolo Gregor Sattler, Celovec, Heuplatz 18. 135-5

Hiša z vrtom in vodnjakom se proda v Oslavju št. 85. Ista obsega 4 prostore, veliko podzemeljsko klet in hlev. K hiši spada še druga mala hiša, ki ima dva prostora. — Natančneje se izve tamkaj. 51-3 146-3

Naznanilo. Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvorila v ulici Corte Caraveggia (Stolni trg) zalogo oglja in drv in se priporočam za obilen obisk. K. Birska. 132-2

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tekališče št. 37. Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

ZAHVALA.

K nenadomestni izgubi naše iskrenoljubljene, nepozabne hčere, sestre, svakinje in nečakinje

Aleksandre Tomšič

— učenke c. k. vadnice

se za vse blage dokaze iskrenega sočutja tem potom kar najtopleje zahvaljujemo.

Posebna zahvala pa bodi izrečena velečastiti duhovščini, njenemu blagemu spovedniku, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo tolažili v njeni zelo mučni in dolgi bolezni, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k veličastnemu pogrebu ter vsem, ki so blago pokojnico v tako obilnem številu spremili do preranega groba.

V GORICI, dne 26. maja 1914.

151-1

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

Najiskrenejše se zahvaljujemo za sočutje in sožalje izraženo nam od tolikih strani povodom smrti in pogreba našega nepozabnega

DRAGOTINA OSTAN

cand. pharm.

Posebno se zahvaljujemo njegovim kolegom gg. Mr. ph. Mužini, abs. iur. Fornazarič in cand. med. Janežič, ter družini Mašin za izkazano prizadevanje in podporo. Nadalje gg.: Prof. Mr. ph. et Dr. Phil. Šterba-Böhm in docentu Mr. ph. Vostřebal, člani rodbini Subotič-evi, gospodom akademikom akad. društev »Ilirija«, »Adrija«, »Sumadija«, »Hrvat«, »Klub českých farmaceutů« in Gasilnemu društvu v Bovcu.

Posebej izrekamo toplo zahvalo akad. društvom: »Ilirija«, »Nacionalistični omladini« in »Klubu českých farmaceutů«, rodbini g. Mr. ph. Roberta Kastner v Tolminu, družini Štrgulc-evi, gospici Ljubici Subotič-evi in Skalar-jevi, ter drugim nepoznanim blagim darovalcem prekrasnih vencev in šopkov. Dalje sl. pevskim zborom: Akad. dr. Jugoslovanske nacionalistične omladine v Pragi, ter pevskemu društvu »Rombon« v Bovcu za prekrasne žalostinke.

Nadalje vsem gospicam in gospodom za izkazano požrtvovalnost in slednjic vsem prijateljem, znancem in vsemu občinstvu, ki se je udeležilo v tako ogromnem številu slednjega spremstva.

V BOVCU, dne 21. majnika 1914.

149-1

Rodbina Ostan.

ZAHVALA

se tem potom izraža vsem onim, kateri so nam ob smrti naše preljube matere, tašče in stare matere gospe

Uršule Dougan

izkazali svoje sožalje.

Zlasti bodi izražena naša zahvala slovenskim učnim zavodom društva »Šolski Dom« in vsem onim, kateri so izkazali predragi ranjki zadnjo čast.

GORICA, 27. maja 1914.

153-1

Rodbina Dougan.

POZOR! Pfaffov šiv. stroj prekosi vse druge.

Pfaffov šiv. stroj je najbolj pripraven za vsako stroko šivanja tudi za umetno vezenje. Poduk za umetno vezenje se daje v trgovini!!

Pfaffov stroj teče na kroglicah in brez vsakega ropota - šuma! V zalogi se tudi nahajajo šiv. stroji pripravni za domačo rabo in obrt, jamčeni (garantirani) za 5 let za K 76.—. Angleška dvokolesa Premier, Es-ka in Helios, dvokolesa Courir za ceno K 140. 97-20

Kdor je pameten, takoj mora vedeti kaj ima storiti ako potrebuje omenjene predmete. — Se priporoča

JOS. DEKLEVA in sin Dja Municipio št. 1.

PALMA

je neobrabljiv
kaučuk podpetnik.

V ponedeljek 1. junija 1914, drugi binkoštni praznik

se vrše v Sesljanu

v korist „rdečemu križu“ skupine Gorica-Trst.

VELIKE SLAVNOSTI

Žganjarna Robert Diehl - Celje

priporoča svojo doma žgano štajersko slivovko, tropinovec, borovničevac, brinjevec, ščipkovec, vinsko žganje, konjak; nadalje kuba in jamajka rum, grenčico, »Planinski liker«, Pelinovec ter razne vrste grenkih in sladkih likerjev, čaj Ceylov, Orange, Pekoe in Souchong.

Vzoci in ceniki na razpolago.

Adolf Urbančič,

mesar
Gorica, ulica sv. Ivana št. 7

priporoča svojo mesnico, v kateri seče meso prve vrste in vse drugo, kar spada v mesarsko stroko. — Mesnica je moderno in higienično opremljena. Na zahtevo strank se :::: pošilja meso na dom. ::::
Zvečer lahko postreže strankam, ako se zglase na dom v isti hiši I. nadstropje.

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena turdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdeluje vsakovrste načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Ne bodite žalostni,

zato ker ste bolni. Lahko še ozdravite, ako naročite nešteto krat preizkušene in pohvaljene

Markove kapljice

ki se jih uporablja v vsaki hiši in družini za notranjo in zunanjo rabo, proti raznim boleznim želodca, slabosti, proti pomanjkanju teksta, krču v želodcu, grizenju v trebuhu ter proti vetrovom. Markove kapljice odstranijo neprijeten duh iz ust, pomaže naj se kadar boli zob ali glava proti izpadanju las in proti mnogim drugim boleznim. Nešteto zahvalnih pism od ljudi, koji so ozdraveli s temi kapljicami so vsakomur na razpolago.

Enjducat za K 4 s poštnino vred pošlje
Gradska lekarna
v Zagrebu, Kamenita ul. 5.

Reservni fond: K 126.014.60	Vplačani deleži: K 48.043	Zadružnikov: 1707.
--------------------------------	------------------------------	-----------------------

„Goriška ljudska posojilnica“
upisana zadruga z omejenim jamstvom
v Gorici
Telefon št. 79. Ustan. 1. 1883.
(v lastni hiši: Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.)
sprejema **hranilne vloge** od vsakogar in jih obrestuje po 5% čistih.
Večje stalne vloge proti enoletni odpovedi po dogovoru. — Vlagateljem so na razpolago **hišni hranilniki**. Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit.
Položnice pošne hranilnice na razpolago brezplačno.

I. Felberbaum - Gorica
Corso Gius. Verdi št. 11, Via Časerna št. 15
vis-a-vis izvoznega trga

Obleke za gospode, gospe in otroke

Perilo, nogavice, rokavice itd.

v veliki izbiri.

Novosti: športne jopice in bluže.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & Cⁱ - Gorica, tik sadnega trga.

Načenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

: Edina primorska tovarna dvokoles :

„TRIBUNA“

Gorica, Tržaška ul. 26.
prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA

Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v (lastni hiši)

vršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah

Največja zaloga
sesalk
za
gnojnico
v dolgoti od 3 do 6 metrov.
Cena 50 do 70 K. — Sesalke za vino in vodo.
„Tresin“, najboljša elastika za cepljenje trt.
„Padova“, najmodernejšo škroplilnice za trte.
„Ideali“, mehovi najmodernejšo vrste za zvepljanje trt.
„Triumpf“, najfinejša kosa.
V zalogi imava razne mreže in bodečo žico za ograje po nizkih cenah.
Traverze in cement.
Vse to dobite pri domači narodni tvrdki
Pinter & Lenard
v Gorici, Raštelj št. 7-9.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberskega in drobnega blaga ter tkanin preje in nitij

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjžice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Sejmena za zelenjave, trave in detelje.

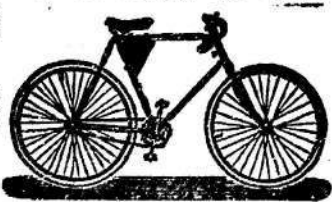
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmi in trgih ter na deželi.

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Allena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bočisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vzeenje). Stroj teče brezšumno in je jako-trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

Moške srajce in drugo perilo iz najmodernejših tkanin, narejeno in pome-ri priporoča modna trgovina

Pregrad & Černetič

Gorica, „Trgouški dom“.

Römerbad

postaja juž. žel. začetek sezone prvega maja

(Štajerski Gastein).
Najbolj zdravilne radioaktivne Akrate toplice Štajerskega 36° do 37° gradov C, učinkuje kakor Gastein, Teplitz, Pflüffer proti protinu, revmatizmu ženskim in živčnim boleznim, oslabelosti, poškodbam, influenci in nje posledicam. Mila, podalpska klima. — Moderni komfort. — Stanovanje po ceni. Zveze brzovlakov iz Dunaja 8, iz Trsta 5, iz Budapešta 9 ur. — Prospekti za stanjij potom ravnateljstva kopališča Römerbad na Štajerskem.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Vloge na knjižice po 4¹/₂%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.
Borzna naročila.
Promese za vsa zrebanja.
Vnovčenje kuponov in izzrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.
Stavbeni krediti.
Predujmi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.

Delniška glavnica K 8.000.000
Rezervni zaklad K 1.000.000